

ožo medsebojno dotiko. Zato pa skrbé poleg uradnih učiteljskih konferencij naša okrajna učiteljska društva, ki so se jela slednja leta povsod pri nas snovati.

Naše okrajno društvo „učiteljev in šolskih prijateljev“ (ustanovljeno 1887. l.) prav živahno deluje pod vrhim predsedstvom dolenje-logaškega nadučitelja gosp. Vojteh Ribnikar-ja. Največ po njegovim prizadevanjih ustanovljeno društvo vsestransko uspešno deluje na korist šolstva tega okraja in povzdigo ugleda učiteljstva.

Ker veže več ali manj moralčna dolžnost učiteljstvo, da natančneje pozna svoj okraj in njega prebivalstvo, sklenilo se je, da društvo prireja svoja zborovanja na različnih krajih našega razsežnega okraja. Tako se je vršil lanskoletni občni zbor v Rovtah nad Logatcem, a letošnji zboruje v dan sv. Cirila in Metoda na nasprotni strani okraja, namreč: v Babinem Polji. Po zborovanju obedujemo v bližnji Hrvatski, v Prezidu. Izlet obeta biti prav sijajen, vspored je zanimiv. Čistiti tovariši in tovarišice ter šolski prijatelji iz okolice pa nam bodo: Dobro došli! P—š.

Iz logaškega okraja. Vabilo k šestemu glavnemu zborovanju „društva učiteljev in šolskih prijateljev okraja logaškega“, katero se bode vršilo v Babinem Polji dne 5. maj srpana ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopju.

Vspored:

- I. Poročilo o društvenem delovanju.
  - II. Poročilo blagajnikovo in volitev treh pregledovalcev računov.
  - III. Volitev 5 udov v društveno vodstvo.
  - IV. Določitev letnega doneska za prave in podporne člane.
  - V. Razgovor o postavi nagrobnega spomenika rajnemu učitelju Fr. Schmidu v Žiréh
  - VI. Razgovor o pozivu slov. učiteljskega društva v Ljubljani radi zgradbe učiteljskega doma.
  - VII. Posvetovanje o izdaji zemljevida logaškega okraja.
  - VIII. Posvetovanje o izdaji opisa znamenitih krajev logaškega okraja.
  - IX. Kaj in kako naj bere mladina — poročila gosp. Janko Leban, nadučitelj v Begunjah.
  - X. Nasveti in želje.
- K obilni udeležbi vabi odbor.

Vestnik.

Najvišje imenovanje. Presvetli cesar je imenoval voditelja deželne vlade kranjske, dvornega svetnika Viktorja barona Heina deželnim predsednikom v vojvodini kranjski.

Osobne vesti. G. Fr. Golmajer, nadučitelj v Loškem Potoku, stopil je zaradi bolehnosti v stalni pokoj, na njegovo mesto pride g. J. Bantan, nadučitelj v Dragatuši; g. Rudolf Završnik, učitelj v Olševku, imenovan je stalnim nadučiteljem na dvo-rozrednici v Preddvoru; gđ. Franciška Jugovic, začasna voditeljica štirirazredne dekliške šole v Kranji, imenovana je za stalno voditeljico in gđ. Klotilda Golf za stalno drugo učiteljico na tej šoli; gđ. Jožefina Schmiedt, učiteljica v Poljanah, bila je na svojo prošnjo vpokojena.

Frekvenca moških učiteljskih avstrijskih. Po frekvencah se moška učiteljska, katerih štejemo 42, razvrste tako le: Največ pripravnikov, namreč 235, ima češko učiteljsko v Pragi; Komotan 220, Opava 210, češko učiteljsko v Brnu 201, Litomerice 198, Dunaj 196, Freiberg 194, Sobeslav 193, Příbram 188, Budjevice 183, Teschen 175, Črnovice in Kutna Hora po 173, Krems 167, Linc 164, Kraljevi Gradec 162, Inomost 158, Gradec 156, nemško učiteljsko v Brnu 156, Eger in Jičín po 151, Lvov 148, Trutnov 146, Olomuc 141, Tarnopol 136, Celovec 134, Solnograd 133, Rzeszow 132, Krakovo 127, Tarnow 123, Maribor 117, nemško učiteljsko v Pragi 111, Koper 99, Stanislaw 88, Ljubljana 86, Kromeriz 85, Bolean 82, Borgo-erizzo 80, Rovereto 70, Reichenberg 39. Vsa učiteljska skupaj štejejo letos 5878 pripravnikov, lani 5702. V najvišji letnik se je vpisalo vsega skupaj 1371 pripravnikov, največ (61) na Dunaji, najmanj (13) v Boleanu.

Ženska učiteljska avstrijska. Ženskih učiteljskih štejemo 18, in sicer: 9 nemških (deloma z obligatnim ali neobligatnim poukom v drugem deželnem jeziku);

češki (nemščina obligatna in neobligatna) 2; poljsko (nemščina obligatna) 1; poljski (nemščina in rusinščina obligatni) 2; slovensko-nemško 1; laško-nemško-slovensko (hrvaščina neobligatna) 1; hrvaško (laščina in nemščina neobligatni) 1; laško (nemščina obligatna) 1. Vpisalo se je v te zavode 2697 učenk, torej 41 več kekor lani. Posebej pa: v Krakovem 240, v nemško učiteljsko v Pragi 237, v češko v Pragi 215, v Lvovu 203, na Dunaji (l. okraj) 191, v Inomostu in Brnu (češko) po 163, v Gorici 162, na Dunaji (VIII. ok.) 159, v Przemyslu 154, v Tridentu 150, na nemškem v Brnu 119, v Opavi 102, v Ljubljani 91, v Črnovicah 90, v Lincu 81 in v Dubrovniku 77. — Najvišji letnik šteje vsega skupaj 749 kandidatinj, največ (60) v Krakovem, najmanj (27) v Dubrovniku.

Literarna teža Jokaja. Nek statistik je izračunil, da je plodovit madžarski romanopisec napisal vsega vkup 70.816.464 črk, katere nastavljene za tisek tehtajo 35.550 kilogramov. Ako bi se te črke postavile druge poleg druge, bile bi dolge 1458 kilometrov, osemdesetkrat tako visoke kakor Eifflov stolp, a za njih prevažanje bilo bi treba dvanajst velikih tovornih voz.

Največje anonco sveta ima pač lekarnar Julij Rosenfeld iz Našič. Na nekem zeleno obraščenu bregu ob ogerski državni železnici ima namreč iz rdečih pravilno nasajenih cvetic narejeno nazmanilo dr. Spitzerjeve obrazne pomade in neke druge paste za roke. To naravno nazmanilo obseza 4 orale.

Nov Resseljev spomenik se bode odkril povodom stoletnice rojstvenega dne izumitelja parobrodkega vijaka. Kipar Cassin na Dunaji je izdelal namreč doprsni kip Resseljev po naročilu državnega gozdarskega društva in se bode po tem modelu izvršil bronasti kip, ki bode stal v botaničnem vrtu gozdarske akademije v Mariabrunnu.

Največja tiskarna sveta je vladna tiskarna v Washingtonu. Za njeno vzdrževanje se plača na leto povprek 3½ milijona dolarjev in dela v njej 3100 oseb. V tem zavodu se izdelujejo vsa tiskarska in književna dela za obe zbornici ameriškega kongresa, za razna ministerstva in njih mnogobrojne urade, za zvezo vrhovno sodišče, za narodno knjižnico, skratka za vsa vladna dela, kar jih spada v tiskarsko in književno stroko. Koliko se porabi materiala, razvideti je iz nastopnega pregleda. Porabilo se je v minulem letu: 210.000 risov popirja, ki so veljali 100.000 dolarjev, 24.000 funtov tiskarskega črnila, 28.400 funtov lima, 14.000 funtov mila, 140 sodov moke, 6000 funtov pepelika, 6000 funtov niti, 4000 funtov evrina, 4000 funtov glicerina, 4000 funtov antimona, 2000 funtov kositra, 1000 funtov plumbaga, 800 funtov peklenkega kamnja, 700 funtov voska, 3600 zabojev zlate pene, 40.000 funtov ruskega usnja, 4000 ducatov ovčjih kož, 4000 komadov knjigarskega sukna, 3000 funtov turškega salijan-usnja in 230 kvadratnih čevljev telečjega usnja. Vsa litografična, kartografična in jednaka dela se izdelujejo vsled pogodbe v Novem Jorku in v Filadelfiji in veljajo na leto 70.000 dolarjev. Za jekloreze plača se na leto 10.000 dolarjev.

Prenos smrtnih otkanov Smetanovih. Dne 12. m. m. je minulo devet let, odkar je umrl slavni češki skladatelj, čegar dela so zdaj tako zaslovela tudi v nemškem svetu, ki jih je doslej preziral. Isti dan pre-

nesli se so njegovi smrtni ostanke na Višehradskem pokopališču iz dosedanega groba v posebno rakev. Navzočni so bili sorodniki pokojnega, zastopniki češkega narodnega gledališča, „Umélecke besede“, češki skladatelji in deputacije raznih čeških dijaških društev.

Občni zbor banke „Slavija“ je bil dne 13. veljavna v Pragi. Iz letnega poročila, katero nam je poslalo generalno ravnateljstvo, posnemamo, da je l. 1892 bilo pri „Slaviji“ zavarovanih 239.489 oseb za 486.096.812 kron. Reservni fond bankini iznašajo preko najmanj milijonov kron in so naloženi večinoma v vrednostnih papirjih in na hipotekah. V samo Istro je posodila banka „Slavija“ že blizu 300.000 kron. Za škode je izplačala v 24 letih svojega obstanka 42.925.737 kron. Omeniti je še, da je rezervni fond za požarne škode za 58% večji, kakor ga predpisujejo ministerski predpisi. Iz tega sledi, da banka „Slavija“ posebno važnost poklada na varnost svojih članov. Na to je treba posebno opozorjati, ker delniške zavarovalnice, katere se tako rade ponašajo z velikimi številkami, navadno še predpisane reserve nimajo. — Onim članom, ki so zavarovani za življenje, naklonila je „Slavija“ zopet letos 10%no dividendo; svojih uradnikov pa se je spomnila s tem, da je bogato dotirala njihov penzijski fond, ki iznaša že 471.744 kron. — Iz vsega letnega poročila veje neka hvalevredna jasnost, ki priporoča ta narodni zavod.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 582

o. š. sv. V sled stalnega umeščanja nadučiteljice na štirirazredni dekliški šoli v Kranji je stalno popolniti na tej šoli četrto učno mesto z dohodki IV. plačilnega razreda.

Prosilke za to službo naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem semkaj vložijo do konca meseca rožnika 1893.

Za tiste prosilke, ki so se pri prvem razpisu te službe za njo oglasile, veljajo njihove prošnje tudi za ta razpis, ako jih izrecno ne preključijo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranji,
dne 6. rožnika 1893.

Št. 923

o. š. sv. Na štirirazredni ljudski šoli v Št. Jerneji je popolniti četrto učno mesto z letno plačo 450 gld.

Prosilci (prosilke) za to službo naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem semkaj vložijo do dne 6. maal. srpana 1893.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem,
dne 1. rožnika 1893.

Tristoletnica zmage pri Sisku dne 22. junija 1893.

Pri g. Rud. Milicu v Ljubljani izide ponatis g. Koblarjevega slavnostnega spisa, ki ga prinaša danes „Učiteljski Tovariš“, pomnožen z nekaterimi slavnostnimi primernimi pesnimi. Knjižica bo obsegala okoli 12 strani, in slavnostni odbor pridene po 5 podob na 100 knjižic, dokler jih še ima.

100 iztisov, naročenih s pošto nakaznico, velja s poštnino vred 2 gld. — Razpošiljatev se začne 20. t. m.

Slavnostni odbor priporoča gg. učiteljem po deželi, naj izvrše lepo misel, katero so sprožili nekateri gg. kolege, ter delajo na to, da bodo na sv. Ahaca večer 22. junija goreli po vseh gorah kresovi in oznanjali deželi veseli god, kakor so nekaj naznanjali klanje in požiganje.

„Kranjska slavnostna koračnica“ je izšla in se dobiva pri Kleinmayru in Bambergu po 60 kr.

Listnica uredništva.

Zaradi spisa o zmagi pri Sisku morali sino več drugih rečij odložiti na prihodnjo številko.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja na celi poli velike osmerke l. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ prejema list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Komenskega ulice št. 9; naročnino pa prejema gospod Fr. Kokač v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatev naj se pošiljajo franko.

Lastnik: Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani. — Tisek R. Miličeve tiskarne v Ljubljani.